

Prevence dětských úrazů v domácnostech

Státní zdravotní ústav – Centrum podpory veřejného zdraví

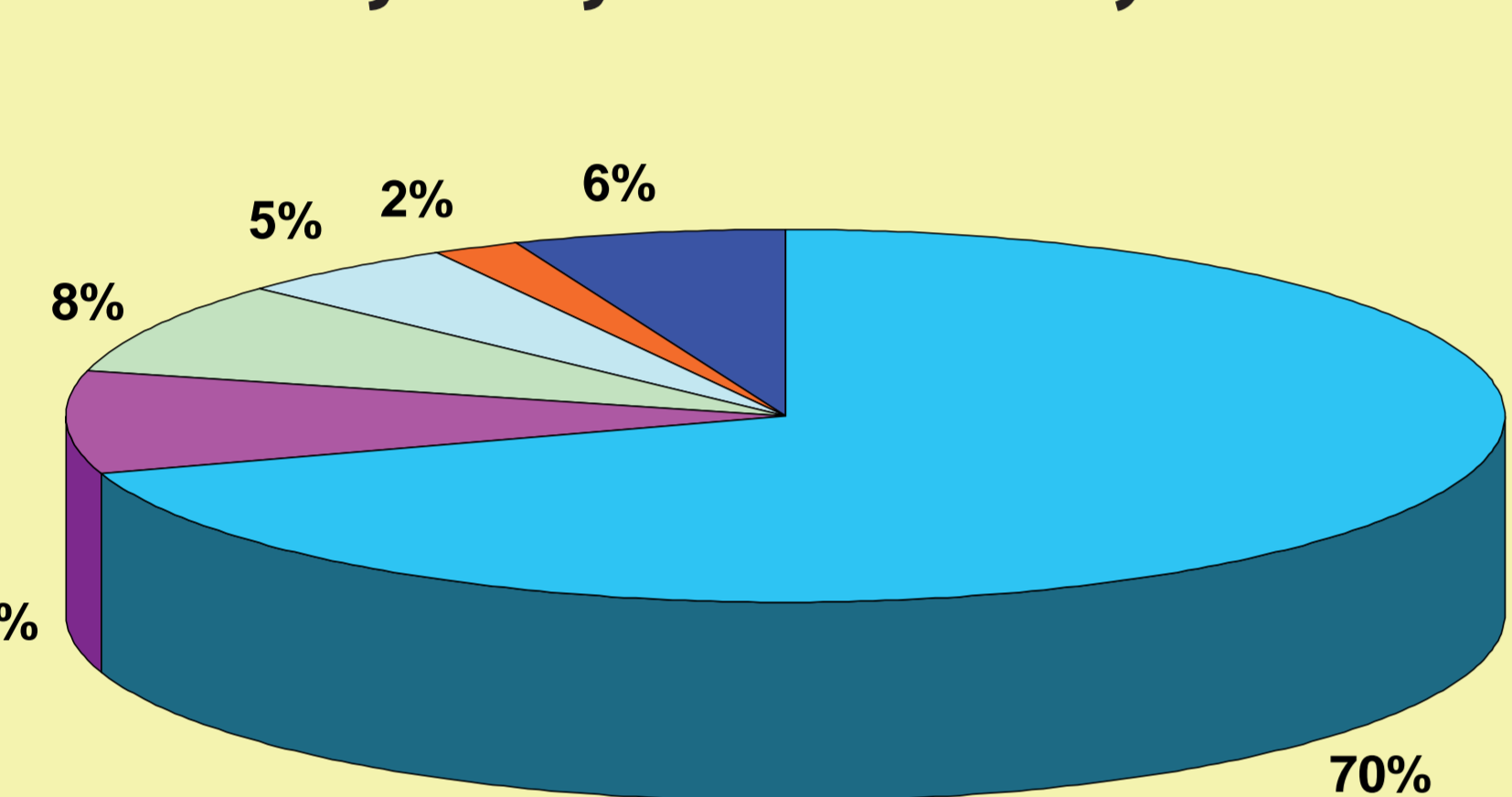

Většina úrazů u malých dětí a předškoláků se odehrává v domácnostech

Dětem předškolního věku hrozí v domácnostech zejména:

- Pády – představují téměř třetinu všech úrazů u malých dětí a předškoláků – nejčastěji se jedná o poranění hlavy a obličeje.
- Popáleniny a opaření – dětem do tří let hrozí zejména opaření horkou tekutinou – nežídka kávou.
- Otravy – hrozí zejména dětem ve věku 1 - 5 let. Nejčastěji se jedná o otravu léky. Rizikovým místem z hlediska vzniku těchto zranění bývá kuchyně.

Nejčastější místa dětských otrav

Podle Toxikologického informačního centra je až 38 % otrav způsobeno léky! Vůbec nejvíce ohroženou skupinou z hlediska otrav jsou děti ve věku 1 - 5 let!

- Léky uchovávejte na nepřístupném místě (nejlépe uzamčené)
- Pro případ otravy mějte vždy v domácnosti černé uhlí (Carbosorb nebo Carbotox). Nutno podat 3-10 tablet uhlí, rozdrčeného a rozmíchaného ve sklenici vody, džusu nebo čaje!
- Pokud dítě přistihnete při požití léků, kontaktujte lékaře nebo Toxikologické informační centrum.

TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO:
224 91 92 93, 224 91 54 02

Je Vaše domácnost pro dítě bezpečná?

Většina úrazů u dětí předškolního věku se odehrává v domácnostech. Při znalosti hrožících rizik a při stálém dohledu dítěte je možno těmto úrazům předjet.

Orientační test

	Ano	Ne
Léky uchováváte na bezpečném místě – nejlépe uzamčené	1	0
Jedovaté rostliny se nacházejí mimo dosah dítěte	1	0
Skříně a police jsou zajištěny proti převržení	1	0
Skleněné vylpne netřítivé (nebo s bezpečnostní fólií)	1	0
Ostré hrany nábytku jsou opatřeny kryty	1	0

Elektrické zásuvky jsou zaslepené	1	0
Zápalky a zapalovače jsou mimo dosah dětí	1	0
Sporák je vybaven ohrádkou na varnou desku	1	0
Šňůry elektrických spotřebičů jsou mimo dosah dětí	1	0
Voda z kohoutku má maximálně 54 °C.	1	0

Chemické prostředky uchováváte vždy v originálním obalu	1	0
Okna zabezpečená proti otevření - otevřít lze pouze na 10 cm	1	0
Přístup na balkon je zamezen	1	0
Používáte předložky s protiskluzovou úpravou	1	0
Přístup k bazénu či dalším rezervoárům vody zamezen	1	0

Vyhodnocení testu: 12 - 15 Váš domov je bezpečný
9 - 11 Váš domov je celkem bezpečný
6 - 8 Váš domov není příliš bezpečný
0 - 5 Váš domov je rizikový

Ilustrace: Raya Mareva

Prevence dětských úrazů v domácnostech

Předjet nejčastějším rizikům domácích úrazů znamená především zajistit pro dítě bezpečné prostředí. K nejčastějším rizikům, na něž je nutno pamatovat, patří:

- Zabezpečení oken proti otevření na více než 10 cm – okenní zábrany - zamezení přístupu na balkon.
- Koberce a podložky s protiskluzovou úpravou, vhodné domácí přezutí.
- Zajištění dveří proti zavření – klínové zárazky, skleněné výplně z netřítivého skla - bezpečnostní fólie.
- Schodiště s horní i dolní zábranou - madla pro děti ve vhodné výši.
- Nábytek s ostrými hranami chráněn ochrannými kryty, police a knihovny zabezpečeny proti převržení.
- Dětské postýlky s postranicí do výše čela – pod postýlkou měkký koberec – postýlka nemá být v blízkosti záclon a oken.
- Elektrické spotřebiče nenechávat zapojené, šňůry elektrických spotřebičů mimo dosah dětí, elektrické zásuvky zaslepené.
- Ubrusy na stolech zajistit - nebo raději nepoužívat – k nejčastějším zraněním patří opaření horkou kávou.
- Umístění nádob na zadní ploténky sporáku – neúčinnější ochranou je ohrádka na varnou desku.
- Zápalky a zapalovače, ostré předměty, léky - mimo dosah dětí.
- Chemické prostředky s bezpečnostními uzávěry uchovávat vždy mimo dosah dětí a v originálních obalech.
- Baterie s termostatem s maximální teplotou vody na 54 °C.
- Odstranění jedovatých rostlin – nebezpečí představují zejména difenbachie, filodendron, scindapsus, oleandr, konvalinky, narcisy, či cibule tulipánu a krokusů.
- Pozor na vdechnutí či spolknutí cizího tělesa – malé bonbony, burské oříšky, popcorn, drobné hračky (do 3,2 cm), knoflíky, korálky - nebezpečné jsou i čítkové baterie (pokud uvíznou v trávicím traktu – mohou způsobit poleptání sliznic).
- Lednice by neměla obsahovat alkohol, léky či různé chemikálie.

Nejnebezpečnějším místem v domácnosti je kuchyně!

Na co musí dávat bacha, kdo má doma předškoláka.
Je třeba dát velký pozor, předškolák chce stálý dozor!

K nejčastějším a nejbolestivějším poraněním dětí patří popáleniny!

- Při pohybu po kuchyni dítě nespouštějte z očí.
- Při manipulaci s horkými tekutinami nedržte dítě v náručí.
- Pozor na kabely elektrických spotřebičů – snadno dojde ke stržení!
- Pozor na stržení nádob ze sporáku – vhodné je umístění na zadních ploténkách!
- Držáky pánví a nádob otáčejte při vaření směrem dozadu – neúčinnější ochranou je ohrádka na varnou desku!

Literatura:

Mrázová K., Dětské otravy – umíte si s nimi poradit? PPZ MZ ČR Prevence otrav dětí a mladistvých II. - 2008 - 9, Truellová I., Benešová V.: Pediatrie pro praxi: Prevence domácích úrazů v praxi praktických lékařů, MZ ČR 2009, Zvadová Z., Janoušek S., Roth Z.: Úrazovost u dětí školního věku – současné směry prevence. Prevence úrazů a otrav, 2012, ročník 1, č. 8, 7 - 18.